ΓΝΩΜΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 30ής Νοεμβρίου 1995

προς τη βελγική κυβέρνηση σχετικά με τρία σχέδια υπουργικών αποφάσεων για τους τρόπους ναύλωσης στις εσωτερικές πλωτές μεταφορές εμπορευμάτων

(95/532/ΕΚ)

Σύμφωνα με το άρθρο 1 της απόφασης του Συμβουλίου της 21ης Μαρτίου 1962, για τη θέσπιση εκ των προτέρων διαδικασίας εξέτασης και διαβούλευσης όσον αφορά ορισμένες νομοθετικές, κανονιστικές ή διοικητικές διατάξεις που προτείνουν τα κράτη μέλη στον τομέα των μεταφορών (1), όπως τροποποιήθηκε από την απόφαση 73/402/ΕΟΚ (2), η βελγική κυβέρνηση κοινοποίησε στην Επιτροπή, με την επιστολή της 28ης Μαρτίου 1995, τρία σχέδια υπουργικών αποφάσεων σχετικά με τις εσωτερικές πλωτές μεταφορές εμπορευμάτων ξηρού φορτίου. Το πρώτο σχέδιο απόφασης αφορά τις εσωτερικές μεταφορές και καθορίζει τους τρόπους παρέμβασης του ρυθμιστικού γραφείου εσωτερικής ναυσιπλοΐας στην εκπόνηση συμβάσεων ναύλωσης, όπως επίσης καθορίζει τις προϋποθέσεις και τις τιμές στις οποίες πρέπει να ανταποκρίνονται οι συμβάσεις αυτές· το δεύτερο σχέδιο υπουργικής απόφασης ρυθμίζει τις ποτάμιες μεταφορές του Βελγίου προς τη Γαλλία και τις Κάτω Χώρες και το τρίτο σχέδιο αφορά τον καθορισμό των όρων υπό τους οποίους τα πλοία που χρησιμοποιούνται στις εμπορικές μεταφορές για ίδιο λογαριασμό απαλλάσσονται από την παρέμβαση του ρυθμιστικού γραφείου εσωτερικής ναυσιπλοΐας.

Η επιστολή της βελγικής κυβέρνησης παρελήφθη από την Επιτροπή στις 3 Απριλίου 1995. Η Επιτροπή, με την επιστολή της 21ης Απριλίου 1995, ζήτησε συμπληρωματικές πληροφορίες από τις βελγικές αρχές. Η απάντηση των βελγικών αρχών έφτασε στις 8 Ιουνίου 1995 και πραγματοποιήθηκε συνάντηση στις 30 Ιουνίου 1995 με τους εκπροσώπους της βελγικής κυβέρνησης.

Βάσει του άρθρου 2 της απόφασης του Συμβουλίου που προαναφέρθηκε, η Επιτροπή διατυπώνει την κάτωθι γνώμη:

1. Η Επιτροπή εξέτασε κατ' αρχήν το σχέδιο υπουργικής απόφασης όσον αφορά τις εσωτερικές μεταφορές και εκείνο σχετικά με τις μεταφορές από το Βέλγιο προς τη Γαλλία και τις Κάτω Χώρες.

   Διαπιστώνει ότι το σχέδιο υπουργικής απόφασης για τις μεταφορές που εκτελούνται μεταξύ δύο βελγικών λιμένων, με το ισχύον πάντοτε καθεστώς κατανομής ναύλων, τροποποιεί ορισμένα από τα λειτουργικά στοιχεία του για να αυξήσει ελαφρά την εμπορική ευελιξία του. Έτσι, ο φορτωτής θα έχει πλέον τη δυνατότητα να απορρίψει ένα πλοίο μη σύμφωνο προς το τεχνικό σχέδιο, ή έναν μεταφορέα που δεν τον έχει ικανοποιήσει στο παρελθόν.

   Ορισμένες μεταφορές θα μπορούν να ναυλώνονται ελεύθερα με τη θεώρηση του ρυθμιστικού γραφείου εσωτερικής ναυσιπλοΐας. Οι εξαιρέσεις του είδους αυτού θα μπορούν να επεκταθούν από τον επίτροπο του γραφείου σε περαιτέρω κατηγορίες προϊόντων ή σε άλλους τύπους ναυλώσεων.

   Το ισχύον σύστημα εκ περιτροπής δέχεται κατ' αρχήν τη ναύλωση μόνον για απλά ταξίδια, ενώ το σχέδιο υπουργικής απόφασης για τις εσωτερικές μεταφορές επιτρέπει πλέον στο πλαίσιο του συστήματος αυτού τις ναυλώσεις για πέντε διαδοχικά ταξίδια κατ' ανώτατο όριο και συμβάσεις περιορισμένης διάρκειας για μια περίοδο έως δύο μηνών. Η βελγική κυβέρνηση θα καθορίσει μετά την έναρξη ισχύος της υπουργικής απόφασης που ενδέχεται να εφαρμόσει τους γενικούς τρόπους εφαρμογής της στις μεταφορές άνω των πέντε διαδοχικών ταξιδίων, στις συμβάσεις περιορισμένης διάρκειας άνω των δύο μηνών και στις συμβάσεις ανάλογα με τη χωρητικότητα. Όσον αφορά τις συμβάσεις ανάλογα με τη χωρητικότητα, το σχέδιο υπουργικής απόφασης διευκρινίζει ότι θα μπορούν να συνάπτονται εξ ολοκλήρου ή εν μέρει χωρίς το σύστημα εκ περιτροπής και ότι, σε περίπτωση μερικής ελευθέρωσης, το 30 % του συνολικού φορτίου τουλάχιστον θα ναυλώνεται ελεύθερα.

(1) ΕΕ αριθ. 23 της 3. 4. 1962, σ. 720/62.
(2) ΕΕ αριθ. L 347 της 17. 12. 1973, σ. 48.

Όσον αφορά τις τιμές και τις προϋποθέσεις μεταφοράς, το σχέδιο υπουργικής απόφασης προβλέπει την καθιέρωση ειδικού συστήματος τιμολογίων ονομαζόμενα τιμολόγια αναφοράς, για τη λειτουργία του οποίου η Επιτροπή ναύλων, η οποία απαρτίζεται από εκπροσώπους των δημοσίων αρχών και των ενδιαφερομένων κύκλων, θα εκδώσει συμβουλευτική γνώμη. Ο υπουργός θα αποφασίσει στο τέλος όσον αφορά τις τιμές και τις προϋποθέσεις μεταφοράς. Η δυνατότητα απόκλισης από την τιμολόγηση αναφοράς προβλέπεται στους όρους που πρόκειται να καθορίσει αργότερα η δημόσια αρχή.

Το σχέδιο υπουργικής απόφασης που ρυθμίζει τις ποτάμιες μεταφορές προς τη Γαλλία και τις Κάτω Χώρες προτείνει γι' αυτές τις σχέσεις κυκλοφορίας αντίστοιχα τη διατήρηση ή την καθιέρωση του συστήματος κατανομής του ναύλου με τρόπους λειτουργίας ταυτόσημους με εκείνους που προβλέπονται στην υπουργική απόφαση για τις εσωτερικές μεταφορές. Συνεπώς, θα εκλείψει το εκ περιτροπής σύστημα που διαχειρίζονται οι πλοίαρχοι φορτηγίδων στην κυκλοφορία του Βελγίου προς τις Κάτω Χώρες.

2. Από οικονομική άποψη, η Επιτροπή κρίνει ότι η καθιέρωση νέου συστήματος κατανομής υποχρεωτικού ναύλου στις σχέσεις κυκλοφορίας από το Βέλγιο προς τις Κάτω Χώρες δεν πρέπει να αποτελέσει εμπόδιο στην ολοκλήρωση της ελευθέρωσης της αγοράς ποτάμιων μεταφορών που προτείνεται στην πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου της 23ης Μαΐου 1995 σχετικά με τους τρόπους ναύλωσης και διαμόρφωσης των τιμών στον τομέα των εθνικών και διεθνών μεταφορών εμπορευμάτων μέσω της εσωτερικής ναυσιπλοΐας στην Κοινότητα [1]. Έχει άλλωστε ήδη τονίσει την πτυχή αυτή στη γνώμη της που εξέδωσε στις 12 Ιουλίου 1995 προς την κυβέρνηση των Κάτω Χωρών σχετικά με ένα σχέδιο προσωρινού νόμου σχετικά με την κατανομή του ναύλου στις μεταφορές βορρά-νότου [2].

Ένα τέτοιο σύστημα κατανομής των ναύλων θα μπορούσε να προταθεί μόνον με την αυστηρή εγγύηση μεταβίβασης του σχετικού τομέα της αγοράς προς ένα οριστικό καθεστώς ελεύθερου ανταγωνισμού μέσα σε μία όντως περιορισμένη χρονική περίοδο. Αντιλαμβανόμενη πάντοτε την επέκταση της εκ περιτροπής ναύλωσης που προτείνεται σε νέες σχέσεις κυκλοφορίας, η Επιτροπή αποδέχεται με ενδιαφέρον τα στοιχεία ελευθέρωσης και ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας των φορτηγίδων που περιλαμβάνει το καθεστώς κατανομής των ναύλων έτσι όπως προτείνεται για τις μεταφορές που εκτελούνται εντός του Βελγίου και τις μεταφορές προς τη Γαλλία και τις Κάτω Χώρες σημειώνει επίσης τον προσωρινό χαρακτήρα του προτεινόμενου σχεδίου απόφασης για τις μεταφορές προς τα εν λόγω κράτη μέλη. Η οριστική απόφαση για το καθεστώς κατανομής των ναύλων που προβλέπεται στο σχέδιο αυτό από 1ης Ιανουαρίου 2000, θα συμβαδίζει με τους στόχους ελευθέρωσης αγοράς ποτάμιων μεταφορών που προτείνονται από την Επιτροπή στην πρόταση οδηγίας που προαναφέρθηκε και θα εναρμονίζεται με το χρονοδιάγραμμα ελευθέρωσης της εν λόγω αγοράς που προτείνεται στα δύο άλλα κράτη μέλη.

3. Η Επιτροπή διαπιστώνει ότι, όσον αφορά τις σχέσεις κυκλοφορίας προς τη Γαλλία και τις Κάτω Χώρες, των οποίων οι μεταβολές αποτελούν αρμοδιότητα του υπουργείου μεταφορών, το συγκεκριμένο σχέδιο υπουργικής απόφασης θεσπίζει την υποχρέωση ναύλωσης εκ περιτροπής ως γενικό κανόνα και εμφανίζει τα στοιχεία ελευθέρωσης απλά ως παρέκκλιση από τον κανόνα αυτό. Για να εξασφαλιστεί καλύτερα η μετάβαση του τομέα της συγκεκριμένης αγοράς έως την ημερομηνία που προβλέπεται για την κατάργηση του καθεστώτος κατανομής των ναύλων, η Επιτροπή συνιστά στη βελγική κυβέρνηση να τροποποιήσει το σχέδιο υπουργικής απόφασης έτσι ώστε να θεσπιστεί κατ' αρχήν, ως γενική αρχή, η ελευθέρωση της αγοράς ποτάμιων μεταφορών και να υποβάλει κατόπιν, ως παρέκκλιση στην αρχή αυτή για μία περιορισμένη περίοδο μέχρι την 1η Ιανουαρίου 2000, τους τρόπους λειτουργίας του συστήματος κατανομής των ναύλων που προτείνονται.

4. Μεριμνώντας για την καλύτερη αποτελεσματική μετάβαση προς ένα καθεστώς ελεύθερου ανταγωνισμού μέσα στις προβλεπόμενες προθεσμίες, η Επιτροπή ζητά από τη βελγική κυβέρνηση να επιφέρει τις κάτωθι τροποποιήσεις στα σχέδια υπουργικών αποφάσεων σχετικά με τις εσωτερικές μεταφορές και τις μεταφορές προς τη Γαλλία και τις Κάτω Χώρες:

— Το άρθρο 23 υπουργικής απόφασης για τις εσωτερικές μεταφορές ορίζει ότι οι συμβάσεις ανάλογα με τη χωρητικότητα θα μπορούν πλήρως ή εν μέρει να ελευθερωθούν από την εφαρμογή του καθεστώτος κατανομής των ναύλων σύμφωνα με

(1) COM(95) 199 της 23. 5. 1995.
(2) ΕΕ αριθ. L 134 της 20. 6. 1995.

τους γενικούς τρόπους ναύλωσης που θα καθορίσουν οι βελγικές αρχές για τις συμβάσεις αυτές το επόμενο έτος από την έναρξη ισχύος της υπουργικής απόφασης. Η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι στην πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου της 23ης Μαΐου 1995 για την προοδευτική ελευθέρωση της αγοράς ποτάμιων μεταφορών, πρότεινε ως πρώτο στάδιο ελευθέρωσης την χωρίς εκ περιτροπής ναύλωση των συμβάσεων ανάλογα με τη χωρητικότητα. Η Επιτροπή ζητά από τη βελγική κυβέρνηση να λάβει υπόψη το γεγονός αυτό στην εκπόνηση των γενικών τρόπων ναύλωσης και να της κοινοποιήσει εκ των προτέρων το κείμενο των προτεινόμενων διατάξεων στον τομέα.

— Το ίδιο σχέδιο υπουργικής απόφασης υποδεικνύει στο άρθρο 22 ότι οι γενικοί τρόποι ναύλωσης για τις συμβάσεις ορισμένου χρόνου άνω των δύο μηνών θα καθοριστούν επίσης αργότερα. Η Επιτροπή ζητά από τη βελγική κυβέρνηση να λάβει επίσης υπόψη στην εκπόνηση των εν λόγω τρόπων ναύλωσης τους στόχους που αναφέρονται στην πρόταση οδηγίας που προαναφέρθηκε και να της κοινοποιήσουν εκ των προτέρων το κείμενο των προτεινόμενων διατάξεων για τη ναύλωση με συμβάσεις περιορισμένου χρόνου.

— Το σχέδιο υπουργικής απόφασης για τις μεταφορές προς τη Γαλλία και τις Κάτω Χώρες προβλέπει κατάργηση της υπουργικής απόφασης την 1η Ιανουαρίου 2000. Στο αιτιολογικό, το σχέδιο τονίζει τον προσωρινό χαρακτήρα της υπουργικής απόφασης διευκρινίζοντας ότι η διάρκειά της θα περιοριστεί στην εφαρμογή κοινοτικής ρύθμισης σχετικά με την ελευθέρωση της αγοράς ποτάμιων μεταφορών. Δεδομένου ότι το Συμβούλιο έχει ήδη λάβει την επίσημη πρόταση της Επιτροπής για να αποφασίσει επί του θέματος, η Επιτροπή ζητά από τη βελγική κυβέρνηση να συμπληρώσει το εν λόγω άρθρο ως εξής:

«Άρθρο 7

Η παρούσα απόφαση τίθεται σε ισχύ την ..... και παύει να ισχύει την 1η Ιανουαρίου 2000 ή *σε προηγούμενη ημερομηνία που θα καθοριστεί με υπουργική απόφαση εφόσον το απαιτεί νομοθετική πράξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.».*

5. Το σχέδιο υπουργικής απόφασης σχετικά με τις μεταφορές για ίδιο λογαριασμό ορίζει τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες τα πλοία που χρησιμοποιούνται στις μεταφορές αυτές μπορούν να χρησιμοποιηθούν χωρίς ναύλωση εκ περιτροπής. Όσον αφορά το σχέδιο αυτό δεν υπάρχουν ιδιαίτερες παρατηρήσεις από άποψη κοινοτικού δικαίου επικυρώνει την αρχή της μη παρέμβασης του ρυθμιστικού γραφείου εσωτερικής ναυσιπλοΐας κατά τη ναύλωση, υπό τον όρο όμως το πλοίο διαθέτει πιστοποιητικό μεταφοράς για ίδιο λογαριασμό, εκδοθέν από τη δημόσια αρχή με βάση κριτήρια που επιτρέπουν το διαχωρισμό μεταξύ μεταφοράς για ίδιο λογαριασμό και μεταφοράς για λογαριασμό τρίτου.

6. Με βάση τα ανωτέρω στοιχεία και προϋποθέσεις, η Επιτροπή κρίνει ότι τα τρία σχέδια υπουργικών αποφάσεων δεν είναι ασύμβατα με τη γενική πολιτική μεταφορών.

7. Η Επιτροπή ενημερώνει τα υπόλοιπα κράτη μέλη για την παρούσα γνώμη.

Βρυξέλλες, 30 Νοεμβρίου 1995.

Για την Επιτροπή

Neil KINNOCK

Μέλος της Επιτροπής